

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— Egy óra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 10-20

Polgárok és munkások szövetsége

A demokratapárt is akcióba lép

Budapest, február 15. A pártönkivüli képviselők, továbbá az országos függetlenségi és 48-as párt, megalakították a Polgárok és munkások szövetségét, amelynek célja a közszabadságok védelme. A Polgárok és munkások szövetsége elnevezéssel egy új szervezet alakult avégből, hogy a szövetség mindazon tényezőit, akik az ország konszolidációját és békéjét, a közszabadságok teljességét, a termelő munkát és hazánknak a kulturvilágba való beolvadását komolyan akarják, vállvetett közös munkára egyesítse. Ehhez képest a szövetség programja követeli:

1. A szabadságjogok teljes helyreállítását és biztosítását, nevezetesen az egyesülési és gyülekezési jog szabad gyakorlását, a sajtószabadságot, a politikai, faji és felekezeti üldözések, zaklatások, valamint az internálások haladéktalan megszüntetését.

2. A politikai berendezkedés újjáépítését a szabadelvűség és a nyugati demokrácia szellemében.

3. Állami önállóságunk és nemzeti egyéniségünk megóvása mellett az ember-testvéri egybetartozáságot a világ minden népeivel és ehhez képest a trianoni békeszerződésnek törvényes eszközökkel elérendő revízióját a népek szövetsége és a külföld állandó felvilágosítása útján.

A szövetség célja, hogy a program érvényesítése érdekében egy a nemzetgyűlés berekesztéséig, mint a választások idején minden törvényes eszköz igénybevételével tervszerű akciót fejtsen ki, amelyben a szövetség tagjai egymást teljes erővel támogatják. A szövetségi egységes program mellett minden szövetséges párt megtartja a maga önállóságát, elvi alapja sajátosságait, külön törekvéseinek szabadságát, de a közös cél megvalósítása érdekében erejük és küzdelmük javát a szövetség szerves munkájában fejtik ki.

A szövetséghez csatlakozott az országos függetlenségi és 48-as párt nevében Ábrahám Dezső és gróf Bathhány Tivadar, a szociáldemokrata párt nevében Far-

kas István, Miakits Ferenc, Prop- per Sándor és Vanczák János. A keresztényszociális gazdasági párt nevében Giesswein Sándor és Persian Adám, azonkívül Baltazár Dezső dr. püspök, Bárczy István, Fenyves Miksa, Haypál Benő, Kerekes Mihály, Nagy Ferenc, Sándor Pál, Szemző Ernő.

Budapest, febr. 18. Holnap érdemleges ülés lesz a Házban, és ezen számos, nagy érdeklődéssel várt interpelláció fog elhangzani. A folyosón élénken tárgyalták a liberális tömörülés ügyét. A legközelebbi napokban még néhány képviselő csatlakozása várható ehhez a tömörüléshez. Beszélnek, hogy legközelebb egy másik liberális alakulás létrejötte is várható, amely a demokrata pártból fog kiindulni.

Az egyesült keresztény párt ma is folytatja tárgyalásait Andrássyval és Apponyival. Andrássy csatlakozása már befejezett dolog. Apponyi azonban csak a jövő héten fog határozni. Amennyiben mind a ketten a keresztény pártba csatlakoznak, akkor körülbelül az összes disszidensek velük mennek, ha pedig csak Andrássy lép be a keresztény pártba, akkor csupán négy vagy öt disszidens követi és pedig előreláthatólag Huszár Elemér, Pallavicini György őrgrof, Karafiáth Jenő és Kenéz Béla.

Teleky a cenzura fentartásáért

Budapest, febr. 18. Teleky Pál gróf miniszterelnök ma a következő kijelentést tette:

— Érvényesíteni fogom azt a felfogásomat, hogy a sajtó ellenőrzése teljesen meg nem szüntethető, a sajtócenzura a maga egészében el nem törölhető, mert közállapotaink még nem olyanok, hogy a cenzurát teljesen mellőzni lehessen.

Majláth püspök a pápánál járt

Kolozsvár, febr. 18. Majláth Gusztáv gróf gyulafehérvári püspök Rómából hazaérkezett. Kijelentette, hogy a pápának jelentést tett egyházmegyéje válságos helyzetéről és az erdélyi katolikusok nehéz viszonyairól. — A pápa áldását küldte az erdélyi katolikusoknak.

Ferdinándy belügyminiszter távozik

A kisgazdapárt akciója meghiusult Gaál Gaszton lesz a belügyminiszter

Budapest, február 18. Még mindig különböző kombinációk vannak forgalomban arról, hogy Ferdinándy Gyula távozásával ki lesz az új belügyminiszter. Az már eldöntött kérdésnek tekinthető, hogy az új miniszter is a kisgazdapártból kerül ki. Két ilyen jelölt van, az egyik Gaál Gaszton, a másik Iklódi Szabó János.

Illetékes helyről közlik, hogy a kisgazdapárt többsége és ennek élén különösen nagvatádi Szabó István kisgazda Gaál Gasztont óhajtja. Gaál Gaszton azonban mindeztideig vonakodott elfogadni ezt az állást, tegnap azonban vele szemben egyenesen pártkérdéssé tettek azt, hogy a párt kívánságára fogadja el. Ekkor Gaál Gaszton kijelentette, hogy egy esetben hajlandó vállalkozni, nevezetesen ha belemennek abba, hogy a főispánokat kormánybiztosokká nevezzék ki. Felfogása szerint ugyanis a mostani főispáni rendszer mellett a földreformot nem lehet végrehajtani és ez akadályok elhárításának egyetlen módja az, ha a főispánokat kormánybiztosi hatáskörrel ruházzák fel. Gaál Gaszton kívánságáról most folynak tanácskozások és ha ezek oly értelemben fejeződnek be, ahogy óhajtja, akkor kétségtelen, hogy az új belügyminiszter Gaál Gaszton lesz.

Budapest, febr. 18. A 8 Órai Újság jelenti: Ferdinándy Gyula belügyminiszter lemondása a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg. Ez befejezett tény és ezen nem változtatott az sem, hogy Ferdinándy ma délelőtt megjelent a Házban és Bottlik József alelnök szobájába kérte a kisgazdapárti képviselők egy részét, elsősorban az ugynevezett Vasady-Balogh-Schandl-csoportot. Az értekezletre megjelent Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter is.

Ferdinándy belügyminiszter a kisgazdapárti képviselők előtt feltárta mindazokat a vádakat, melyeket ellene emeltek és felajánlotta bizonyítékainak megvizsgálását, annak hangsúlyozásával, hogy az akció semmiesetre sem változtat távozásának befejezett voltán. O tisztázni kívánja

magát a vádak alól és bizonyos formában elégtételt kíván kapni pártja részéről az eddig még nyilvánosság elé nem került vádak ügyében.

Ezeket a vádakat különben egy bizottság is vizsgálat alá fogja venni. A bizottság Ghillány Imre báró elnöke alatt ült össze és tagjai voltak: Széchenyi Viktor gróf, Rakoszy István és Ráday Gedeon gróf. A bizottság kihallgatta a jelenkező tanukat, így többek között Patay Tibori és bizonyos megállapításokat eszközölt.

A kisgazdapárti képviselők az elnöki szobában tartott tanácskozás után küldöttséggé alakultak és felkeresték Teleky Pál gróf miniszterelnököt, aki Tomcsányi igazságügyminiszter jelenlétében fogadta a képviselőket és hosszas megbeszélést folytatott velük. Amikor kijötték a miniszterelnöktől, a küldöttség egyik részvevője a következőképpen nyilatkozott:

— A megbeszélés semmi újabb eredményt nem hozott. Azok az ellentétek, melyek Ferdinándy belügyminiszter és Belitska Sándor honvédelmi miniszter között rendőrség hatáskörébe vonatkozó felmerültek, áthidalhatatlannak bizonyultak. Ezek az ellentétek lehetetlenné teszik, hogy Ferdinándy továbbra is megmaradjon a kabinetben.

A küldöttség ilyenformán nem tudott eredményt elérni és Ferdinándy támassza a kisgazdapárti képviselők akciójának meghiusulása folytán pozitívommá vált.

Nyugatmagyarország

Budapest, febr. 18. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gratz Gusztáv dr. külügyminiszter tegnap este Kuen-Héderváry Sándor gróf követségi tanácsos kíséretében visszaérkezett Budapestre és még az este felkereste Teleky Pál gróf miniszterelnököt, akit tájékoztató a bécsi megbeszélések felől. A magyar külügyminiszternek az osztrák kancellárral folytatott megbeszélése csupán a körül az alap körül forgott, melyen a részletes tanácskozások a legközelebbi időben meg fognak indulni. A részletes tárgyalások valószínűleg a jövő héten fognak megindulni és felváltva Bécsben és Budapesten folynak.

Baltazár püspök Szegeden

Szeged város társadalmi nagy ünnepekre készül abból az alkalomból, hogy körébe érkezik **Baltazár Dezső dr.**, a tiszántúli református egyházkerület püspöke. A budapesti protestáns főiskolai hallgatók Bethlen Gábor-köre nagyszabású ünnepélyt rendez Szegeden, amelyen résztvesznek a magyar protestáns közélet jelesei közül számosan, köztük Baltazár püspök is.

A püspök ma reggel 6 órakor indult el Debrecenből, **Kiss Ferenc** egyházkerületi főjegyző, nemzetgyűlési képviselő, **Márk Endre** udvari tanácsos, nyugalmazott polgármester, **Futó András** püspöki titkár és mások társaságában és ma este érkezik Szegedre, ahol a város közönsége felekezeti különbség nélkül szeretetteljes fogadtatásban készül őt részesíteni. A püspök vasárnap délelőtt a szegedi református templomban prédikálni fog, az istentisztelet után pedig résztvesz a Bethlen Gábor-kör matinéjában. A püspök ott tartózkodása alkalmával — mint már jelentetük — megalakul a szegedi kálvinisták templomegyesülete, melynek ünnepi közgyűlése a püspök is résztvesz.

Baltazár Dezső dr. hétfőn reggel Szegedről Budapestre utazik. Két-három napot tölt a fővárosban és csütörtökön vagy pénteken érkezik haza Debrecenbe.

Nagy az ipari pangás Amerikában

180.000 munkanélküli a pittsburgi ipari kerületben — 1 millió dollár napi bérvesztés

Pittsburg ipari kerületében, a mely magában foglalja Pennsylvania nyugati, Ohio keleti és West Virginia északi részeit, igen nagy az ipari pangás. 180.000 ember van jelenleg munka nélkül és sajnos, a munkanélküliek száma napról-napra nagyobb lesz.

Leginkább a vas-, acél-, és szénipart sújtotta a munkanélküliség, de a többi iparágakra is hatással volt az a változás, mely az amerikai üzemekben beállott. A **vevők sztrájkja** még egyre tart és dacára annak, hogy az egyes szükségletek árai nagyon is leszálltak, a nagyközönség még mindig tartózkodik a vásárlástól.

Természetesen az **irodai alkalmazottak** is megerzik a pangást, mert ezrekre megy az állástalanná vált írógépek, segédek és könyvelők száma.

Az amerikai pangásnak első jelei már a múlt ősszel jelentkeztek és ma a naponta elvesztett bérek és fizetések összege megüti már az **egymillió dollárt**. A képzett iparosokat sújtja leginkább a megváltozott világ, mert jóformán mind munka nélkül maradtak. A napszámok úgy ahogyan elhelyezést találnak még, ha hetenként pár napra is, a különböző üzemekben és a javítási munkálatoknál.

A felüzemben dolgozó telepeken a vezetők mindent elkövetnek, hogy megfelelő arányban és igazságosan osszák el a munkát.

A háboru alatt egy-kettőre óriásra nőtt iparágak majdnem kivétel nélkül **beszűntették** az üzemet és a bányaművelők és tulajdonosok fokozott munkálkodása is megcsappant. Az előbbieket egyszerűsítették szüntették be üzemeiket, a bányaiiparnál azonban a csappanás csak átmenetinek tekinthető.

A **szövődiparban** április elejére várható **fellendülés** és az **építőiparban** sokat várnak az építkezési anyagok árának esésétől. Mielőtt az áresés bekövetkezik, megindul az építkezés is, egyelőre azonban minden telektulajdonos tartózkodik az építkezéstől a túl magas árak miatt.

A munkaközvetítő hivatalok pontos adatai szerint a munkanélküli emberek száma a kerületben 179,465, a napi bérvesztés pedig pontosan kiszámítva 987,460 dollár.

A **bérek szállítása** leljes lendületben van az egész Unio területén.

Francia-lengyel katonai szövetség

Pilsudsky marsal párisi utjának eredménye

Páris, febr. 18. A Havas-ügynökségnek jelentik Varsóból: Itteni hivatalos körökben azon a nézetet vannak, hogy **Pilsudsky** marsal franciaországi útja alkalmat nyújt mindkét ország számára, hogy érzelmeik és törekvéseik közösségét ünnepélyesen megerősítsék.

Párisban messzemenő francia-lengyel szövetségi szerződésnek vetik meg az alapját. Ezt a szövetséget most már véglegesen megkötik, sőt lehetséges, hogy **Sapieha** herceg lengyel külügyminiszter, aki jelenleg Párisban időzik, már alá is írta a szerződést.

A szövetségi szerződés katonai egyezményt foglal magában, amely kizárólag **defenzív** jellegű. A katonai megállapodás arra az esetre szól, melyben **Lengyelország** a maga területének védelmében **Franciaország** katonai segítségére számíthat. A segítség nemcsak **csapatszallításokból**, hanem **anyagszállításokból** is fog állani. Szabályozni fogják a két vezérkar együttműködését is.

A gazdasági megállapodás **első sorban a vámrendszerre és a galíciai petroleumforrások kiaknázására vonatkozik.**

Politikai megállapodásról a mostani alkalommal nem tárgyalnak.

Trozkij új háborúra készül

Kopenhága, febr. 18. A stockholmi **Tyden**de helsingforsi levelezője közli **Trozkij**nak a moszkvai szovjetkongresszuson tett kijelentését, amelyek szerint a **szovjetkormány** tovább akarja folytatni a háborút, mert ez **léteérdeke**. **Kétmillió vörös hadsereget** kell készenlétben tartani, a végleges békét **Lengyelországgal** el kell **halasztani**, továbbá **bolsevik csapatokat** kell a balti tartományok mormányzóságában és a fin határon **öszpontosítani**, hogy a **barátságos viszonyt** Németországgal fentarthassák, mert Németországból **akarunk** hadi anyagot beszerezni,

Trozkij beszédében hangsúlyozta, hogy **Japánt** békében kell **hagyni**, mert az **Amerika** ellenes **Japán** semlegessége és **Németország** rokonszenve rendkívül fontos a tanácskormányra nézve, ha a közel Kelet elleni háborúját megindítja.

letben van az egész Unio területén. Az Erie vasutnál kivétel nélkül mindenkinek a bérét leszállították s az emberek csak heti öt napot dolgoznak. Rendes körülmények között 48.000 embere van ennek a vasutnak. A Baltimore-Ohio vasut 7000 munkást bocsátott el az utolsó hetekben, remélik azonban, hogy újra munkát tudnak adni az elbocsátottaknak. Egyelőre azonban még többet is elfognak bocsátani, a Mississippi Central vasutnál a béreket 10-30 százalékkal csökkentették

Lázadás Ukrajnában

Páris, febr. 18. Az orosz ellenforradalmi mozgalom Kis-Oroszországban is új erőre kapott. Ukrajnában a lakosság felléle tovább tart. Az Ukrajnában toborzott vörös osztagok fellázadtak. egyrésztük tekintélyes tüzéség hirtokában van.

Belgium és a trianoni béke

Brüsszel, február 18. A belga parlament **külügyi bizottsága**, 2 szavazat leszállításával, egyhangulag hozzájárult a **Magyarországgal** kötendő békeszerződéshez.

Németország ellenjavaslati a londoni konferencián

Berlin, február 18. **Párisból** jelentik: **Simons** dr. német külügyminiszter karlsruhei beszédével foglalkozik vezércikkében a **Temps**. Azt fejtegeti, hogy a német birodalmi kormány a londoni konferencián a jóvátétel kérdését eszköznek és ürügynek akarja kihasználni arra, hogy **helpolitikai** téren engedményeket csikarjon ki és **külpolitikai** téren messzemenő célokat valósítson meg. A német birodalmi külügyminiszter — írja a **Temps** — szemléletmást **arra építi fel tervei**, hogy **Anglia és az Egyesült Államok között rivalitás** fog kitörni, erre való tekintettel dr. **Simons** **Washingtonban** **tillakozni** akar a **párisi határozatok** ellen. **Simons** a londoni konferencián **feljogosítottan** érezné magát, hogy olyan **ellenjavaslatokat** terjesszen elő, melyeket a **szövetségesek** még **tárgyalás alá sem vennének**. Ez jó ürügy volna a német birodalmi külügyminiszternek arra, hogy **olthagyja a konferenciát**. Ezidőszerint **Németország** **ellenjavaslati** a következők:

A **jóvátételi összeg** jelentékeny **leszállítása és nemzetközi kölcsön** a **német birodalom számára** **Amerikában és a semleges államokban**. Egyidejűleg **biztosítékokat** kívánna a német birodalmi külügyminiszter, hogy a **szövetségesek támogatni** fogják **Németországot** **penzügyeinek rendezésében és nem fognak gátat vetni** annak, hogy **Németország** **visszaszerezze** **ipara számára az orosz piacot**.

A **jóvátétel** kérdésében a német birodalmi kormány javaslata abban csucosodik ki, hogy alakuljon egy **nemzetközi bizottság**, a melynek joga legyen **német munkásokat** foglalkoztatni.

Portorose helyett Brioni

Bécs, február 18. (MTI) A **Czas** estilapja **jelent** Rómából, hogy a portorosei értekezletet **Briont** szigetre helyezték át, mivel a portorosei szálló átalakítása még nem történt meg.

31 milliárd arany leít kér Románia

Bécs, febr. 18. A **Neue Freie Presse** **jelent** **Londonból**: Az itteni lapok **híradása** szerint **Románia** **kártérítési igénye** **31 milliárd arany leít** tesz ki, amit már **bejelentett** a **jóvátételi bizottságnak**.

A török béke

Berlin, febr. 18. **Párisból** táviratozzák: A **konstantinápolyi delegáció** **Teufik** pasa vezetésével **tegnap** **ideérkezett és délben** **folytatta** **utját** **Londonba**. A **görög delegáció** **tegnap** **délben** **utazott el** **innen** **Londonba**.

Férfi bélelt és Antilop-keztűkből
Schön Sándornál
DEBRECZEN.
Piac-u. 14. Csapó-u. sarok

Rablóvilág a demarkációs vonal mentén

A **békésmegyei demarkációs vonal** mentén **feltámadt** a **Rózsa Sándor** **rablóvilága**, de minden **romantika** nélkül és annál több **aljassággal és becselenséggel**.

Múlt év december hó 4-én **feljelentés** érkezett a **gulai államrendőrséghez**, hogy **közvetlenül** a **demarkációs határ** mentén, a **románok** által **megszállott területen**, **odaváló magyar emberektől** ismeretlen tettesek **teheneket és ökröket loptak**. Két nap mulva **ugyancsak román területen** lakó **másik két magyar ember** **jelentette**, hogy **hat darab tehenet és négy darab ökröt loptak** tőlük. A **gulai államrendőrség** nagy erővel **fogott a nyomozáshoz**, a **szalak Gyulára** **vezettek s hamarosan** **nyomába** **jutott a tetteseknek**, valamint a **lopott jószágoknak** is. A **marhákat** a **keleti marhavészre** **való tekintettel** **kiadott** **miniszteri rendelet** **folytán** a **tulajdonosoknak** **nem lehetett** **visszaadni**, **hanem** **Budapestre** **szállították**, **hol** a **közbiztonság** **levágták**.

A **jószággrablások** a **rendőrség** **sikeres rajtaütése** **után** **sem szűntek** **meg**, a **rablók** **tovább üzték** **aljas vállalkozásukat**, **de most** **már** a **keleti marhavész** **miatt** a **nehezen értékesíthető** **hasított körme** **helyett** a **lovakra** **vetették** **magukat**. **December hó végén** **ugyancsak** **megszállott területéről**, **Mezőbaj** **község** **határából** **Olasz Ferenc** **tanyai** **lakásától** **öt lovat** **kötöttek** **el**, **de egy** **utközben** **kötőfékét** **elszakítva** **visszafutott** **gazdájához**. **Január hó közepén** **egy másik** **odaváló magyar gazdától** **ismét** **négy lovat** **raboltak s vakmerőségükben** **odáig** **mentek**, **hogy** **január hó végén** **Elek** **község** **határából**, **magyar területéről**, **Striffler Mihály** **német gazdától** **öt lovat** **raboltak** **el**. A **gulai rendőrség** **erélyes** **nyomozása** **hamarosan** **eredményre** **vezetett**, **amennyiben** **néhány nap** **alatt** **különböző** **helyeken** **megtalálta** a **tizenhét** **rablott lovat**, a **tettesek** **közül** **azonban** **csak** **öt** **civil-egyént** **volt** **módjában** **elfogni**.

A **helyzet** **türhetenségéhez** **hozzájárul**, **hogy** a **demarkációs**

vonal mentén az oláh határőrök is nagyban garázdálkodnak. Ludvig András farkashalmi tanyai lakos 14 darab sertése a határ-árókban legelészett és a járőr onnan elhajtotta. A gazda ezt látva, utánuk ment az őrségre, hol az oláh örök megverték és azzal fenyegették meg, hogy le-tartóztatják és elviszik magukkal. Ettől való félelmében a gazda inkább otthagya sertéseit és eltávozott. A sertések ősszer-éke 162.000 koronát tesz ki.

Bottlik és Kenéz a Ház új alelnökei

A nemzetgyűlés új tisztikara

Budapest, febr. 18. A képviselő-ház mai ülését Rakovszky István elnök délelőtt háromnegyed 11 órakor nyitotta meg.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után megkezdtek a szavazást a két alelnök választására. Összesen 84 szavazatot adtak be. ebből

Bottlik József 74
Kenéz Béla 54

szavazatot kapott s így kettőjüket, mivel elérték a hárszabályokban előírt abszolút többséget, az elnök a nemzetgyűlés megválasztott alelnökeinek jelentette ki.

A jegyzők megválasztása közben az elnök kisorsolja a képviselőket a négy bizottsági osztályba. Ezután kihirdeti a jegyzőválasztás eredményét. Leadtak összesen 98 szavazatot. Jegyzőkké választották: Birtha József, Forgács Miklós, Gerencsér István, Héjj Imre, Kontra Aladár, Szalóky Jenő és Vasady-Balogh György.

Háznaggyá 91 szavazattal Lukovich Aladárt választották meg. Az elnök javaslatára a Ház elhatározza, hogy legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja a következő napirenddel: Az interpellációs- és indítványkönyv felolvasása; az ülés végén kerül a sor az interpellációkra. Ezzel az elnök a mai ülést bekezdette.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDÉNÉL.

A belügyminiszter betiltotta az „A Hirlap” megjelenését

Budapest, február 18. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A belügyminiszter rendeletileg betiltotta a debreceni A Hirlap és a szombathelyi Hir című napilapok megjelenését és terjesztését. Az indokolás szerint A Hirlap közleményei a nemzeti érdekeket és a társadalmi rend békéjét, a Hir közleményei pedig az ország külpolitikai érdekeit veszélyeztették.

Politikai harc a haldokló császárné temetése miatt

Bécs, február 18. Agost Vilmos porosz herceg állítólag egy leveleiben gyalázatosan nevezi a porosz kormányt, mert meg akarja akadályozni anyjának nappal való eltemetését. A császárné tudvalevőleg Hollandiában, a dromi kastélyban fekszik súlyos beteg és egyáltalában nincs kilátás felgyógyulására. A Vossische Zeitung azt írja, hogy Vilmos volt császár a porosz kormánytól érdeklődött: mit szólna az esetleges potsdami temetéshez? A kor-

mány úgy válaszolt, hogy monarkista tüntetések elkerülése végett ajánlatosnak tartja, hogy a ko-

porsót éjszaka szállítsák és a temetést a kora reggeli órákban rendezzék.

Éltrekelte a debreceni függetlenségi- és 48-as párt Egyesülési tárgyalások a Debreceni kisgazdapárttal

Hosszu szünetelés után tegnap ismét életrekelte Debrecenben a függetlenségi és 48-as párt. Tegnap délután a párt fentartó bizottságának azokat a tagjait, akik a forradalmak óta sem léptek be más pártba, értekezletre hívta össze Bacso Dezső dr., a debreceni függetlenségi és 48-as párt elnöke.

Az értekezlet tagjai örömmel állapították meg, hogy a párt fentartó bizottsága kevés kivétellel hű maradt a függetlenségi eszmékhez és hogy alkalmasnak itéli a politikai helyzetet a szervező munka újból való felvételére.

Bacso Dezső dr. bejelentette az értekezletnek, hogy a debreceni kisgazdapárt egyesülésre hívta fel a függetlenségi pártot és az egyesülés lehetőségének és módjának megállapítására tizenkét tagu bizottságot küldött ki, amely mielőbb meg akarja kezdeni az egyesülésre irányuló tárgyalásokat. Az értekezlet örömmel vette tudomásul a bejelentést és hattagu bizottságot küldött ki a kisgazdák kiküldöttjeivel való tárgyalásra. A bizottság tagjaivá a fentartó bizottság Bacso Dezső drt, Fejér Ferenc drt, Juhász Ignácot, Nagy Józsefet, Harsányi Imrét és Szabó Ferenc dr-t küldte ki.

A függetlenségi párt hattagu bizottsága a legrövidebb idő alatt felveszi a tárgyalásokat a kisgazdakkal és tárgyalásainak eredményéről a fentartó bizottságnak tesz jelentést, amely aztán dönt az egyesülés, vagy a külön megindítandó szervezkedési akció dolgában.

A Debreceni Független Ujság munkatársa ma beszélgetést folytatott Bacso Dezső dr.-ral, a függetlenségi és 48-as párt elnökével, aki a párt újból való szervezkedéséről, valamint a kisgazdapárttal való egyesülés tervéről a következőket mondta:

— A párt intéző bizottságának összehívását az országos pártnak az a meggyőződése eredményezte, hogy minden új párt szervezése hiábavaló munka és hogy minden új pártalakítás éleve szerencsétlen gondolat. Az én véleményem és álláspontom szerint a Függetlenségi és 48-as párt hivatalos arra, hogy képviselje az önálló, független Magyarországot régi jénegében és nagyságában.

— Eddig ugyan nem tudtunk szabadon mozogni, de a párt azért nem halt meg. A fentartó bizottság működött eddig is, állandó kontaktust tartva fenn az országos párt budapesti intéző bizottságával.

— Most elérkezettnek láttuk az időt az intéző bizottság összehívására, annival inkább is, mert Debrecenben is történt egy olyan

kísérletezés, amely a párt egységét akarta megbontani. Ez azonban nem szolgált volna indokul az új szervezkedés megindítására, ha be nem fejeződtek volna azok a tárgyalások, melyeket a budapesti központtal folytattunk oly módon, hogy kiküldöttet delegáltunk a központhoz, a központ pedig mihozzánk. E tárgyalások során az is szóba került, hogy a párt újból való megszervezésére Budapesten, vagy itt tétessék-e meg az első lépés. Miután pedig a szervező munkálatok Budapesten is meg fognak indulni, vagy már meg is indultak, itt pedig a kisgazdapárt részéről hajlandóság mutatkozott a régi párttal való egyesülésre, össze kellett hívnom az intéző bizottságot, hogy döntsön ebben a kétségtelenül fontos dologban.

— Egyebet az intéző bizottság nem is tárgyalt; a szükséges felvilágosítások és megbeszélések után egy hattagu bizottságot küldött ki, hogy tárgyaljon a kisgazdák bizottságával a függetlenségi és 48-as párt teljes egészében való helyreállításáról. Mert csak erről van szó, nem pedig fuzióról vagy kooperációról.

— A bizottságok tárgyalásai még a jövő héten befejeződnek úgy, hogy alapos a remény, hogy a jövő hét végén tartandó intéző bizottsági ülésen a tárgyalásra kiküldött bizottság jelentést tehet az elért eredményekről. Ha sikerül elhárítani az akadályokat az egyesülés útjából, a kisgazdapárt 12-es bizottsága résztvesz azon az intéző bizottsági gyűlésen, amelyen a tárgyalásról jelentést teszünk.

A tulajdonképeni szervezkedési akcióról csak az egyesülési terv végrehajtása után tanácskozunk. Ebben a tekintetben az országos párt naggyűlését várjuk, melyet a párt a szervezkedés ügyében rövidesen össze fog hívni Budapestre.

Nagy földgázrobbanás Tordán

Kolozvár, február 18. Tordán a múlt héten hatalmas robbanás történt a főtéren. A sármási földgázvezeték, melyet a románok a megszállás óta nem javítanak, felrobbant.

A robbanás a főtéren levő Salamon-fele üzletet teljesen megromgálta, ugyanakkor pedig a városháza alatt elvonuló vezetékekből a gáz felszivárgott a környéken levő lakásokba.

A mérgezés folytán több családot felholtan találtak, sőt egy Foldes nevű házaspár és gyermekei meg is haltak.

DOLLART

és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be
GÖTSCH SÁNDOR
bankirodaja DEBRECZEN,
Piac utca 38. 7. m. Fopo ta mellett.

A budapesti iózsde

Élénkebb irányzat — Sztrájkoknak a deviza-ügynökök

Budapest, febr. 18.

Az értéktőzsde forgalma ma sem volt nagyarányu, azonban ma már nagyobb vásárlások fordultak elő és ennek hatása alatt az irányzat is egy árnyalattal jobbnak mondható. Arak:

Magyar Hitel 1820—50, Osztrák Hitel 1080—85, Jelzálogbank 440—30, Hazai bank 715—25, Magyar-olasz 430—50, Alt. takarékok 1200—195, Borsod-Misk. 3775—825, Concordia 2800—875, Bpesti gőzm. 5900—6000, Gizella 2175, Hungaria 2325—400, Viktória 10000—10200, Beocsini 6500, Banya és kohó 4700—850, Salgó 6900—950, Ganz Danub. 20700—21100, Ganz-vill. 4500, Rima 3340—500, Schlick 1210—310, Kóburg 4050—125, Lipták 605—22, Láng 1330—10, Brassói 5125—50, Hazai faterm. 5750, Nasici 15300—600, Magyar erdő 1900—950, Országos faterm. 2540—630 Klotild 5300—25, Karton 2100 Papir 4400—425, Cukor 19400—20200, Lámpa 3025—200, Ostermelő 1100—110, Gummi 4000—150, Atlantica 6200, Kozuti 1390—425, Déli vasut 2470—625, Allamvasat 3900—825.

A valutapiacon az irányzat változatlan. Ma délelőtt sztrájkba léptek a deviza-ügynökök, mert köztük és a bankok közötti differenciák támadtak a jutalékok elszámolása körül. Valuta-árfo-

lyamok:
Napoleon 1620—1665, Font 2000—2005, Dollár 504—515, Francia frank 37.40—38.—, Marka 8.68—8.75, Lira 19.15—18.80, Romanov 2.24—2.42, Lei 7.01—7.04, Sokol 6.58—6.64, Svájci frank 84, Kor-dinár 13.85—13.90, Lengyel marka 0.66—0.62fél, Holland forint 72—76

Zürichi devizák

Zürich, február 18. (Megnyitás) Budapest 1.05, Bécs 1.32fél, Osztrák-bélyegzett 1.—, Berlin 10.05, New-York 605, Milano 22.10, Prága 7.75, Zágráb 4.25, Bukarest 8.25, Varsó 0.80.

DOLLART

és más idegen pénzt legdrágábban veszek
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

A dunai hajópark felosztása

Budapest, febr. 18. A dunai folyami hajóságok felosztása ügyében Walker D. Hines, az Egyesült Államok kormánya által kiküldött választott bíró, február 24-én választott bírósági tárgyalást tart Párisban, melyre az összes érdekelt államok képviselőit meghívják.

A békeszerződés értelmében Magyarország épp úgy, mint Németország és Ausztria, köteles a szövetséges és társult hatalmak folyami hajótérben szenvedett vesztését jóténni és folyami hajóterének egyrészét, amely nem lehet magasabb, mint az 1918. november 3-iki állapot szerinti hajótér 20 százaléka, a szövetség-

geseknek kiszolgáltatni. — Tartozik továbbá Magyarország a jóvátételi kiszolgáltatások után fennmaradó hajóparkból megfelelő számú gőzöst és uszályt a szövetségeseknek megtérítés ellenében átadni.

Ezen a tárgyaláson mint a magyar kormány megbízottja, Jármy Elemér külügyminiszteri tanácsos fogja képviselni a magyar érdekeket.

Ravaszdy Barna dr.

A múlt év március havában történt, hogy Ravaszdy Barna dr. derecskei főszolgabíró

sulyos vádak miatt letartóztatták. A főszolgabíró több hónapig fogóságban ült, amíg a kir. ügyészség szabaddalra helyezte, de az eljárást folytatták ellene.

A kir. ügyészség felségárulás, sikkasztás, közokirathamisítás és más büncselekmények elkövetésével vádolta Ravaszdy dr. volt főszolgabíró és a múlt hónapban vádiratot is adott ellene. Ravaszdy dr. kifogásokkal élt a vádirat ellen s így az ügy a debreceni törvényszék vádtanácsa elé került.

A népszövetség nem ismeri el a szovjet kormányt

Genf, február 18. A népszövetség titkársága abban az orosz beavatkozásban, melyet Csicserinnel a lengyel-litván konfliktus ügyében a moszkvai litván meg bízotthoz intézett jegyzékbe jelent, kísérletet lát arra, hogy nyomást akarnak gyakorolni a népszövetségre, hogy ismerje el a szovjetkormányt. Kijelentik, hogy ez lehetetlenség, mindaddig, míg a szovjetkormány nem tudja bizonyítani azt, hogy maga az orosz nép elismerte a tanácsrendszert.

— **Ipari munkaközvetítés.** A debreceni hatósági munkaközvetítőnél foglalkozást kaphat 272 szakmunkás férfi, 5 nő, 27 segédmunkás férfi, 54 nő. Foglalkozást keresnek: szakmunkás férfi 86, nő 2, segédmunkás férfi 44, nő 3, tanoncul keresnek 4 en helyben. Mindenes házi cselédet 4-en keresnek.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

141 tanut hallgatnak ki a Friedrich-ügyben

Budapest, febr. 18. A királyi ügyészség, mint jelentettük, Friedrich István nemzetgyűlési képviselő ellen vádiratot terjesztett be a büntető törvényszékhez. A vádiratban az ügyészség Friedrich Istvánt, mint felbujtót, gyilkosság bűntette címén vádolja meg. A bűnpernek Friedrichre vonatkozó részében 141 tanu megidézését indítványozza az ügyészség. Tanuképpen szerepelnek Dinnich Vidor, Sándor Pál, Csilléry András, Dömötör Mihály, Bakonyi Kálmán, Kiss Árpád, Nagy György, P. Ábrahám Ernő, Ereky Károly, Sándor László, gróf Batthyányi Tivadar, Szrubián Dezső, Drózdly Győző, dr. Balogh Ernő, továbbá Garai Manó is, aki jelenleg in-

HIREK.

**Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában.**

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 20-án prédikálnak: a Kistemplomban: d. e. 9 órakor Kalmár Dániel s. lelkész, d. e. 11 órakor Gábor András s. lelkész, d. u. 2 órakor Marton Sándor. A Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Konrad Zoltán h. lelkész, d. u. 5 órakor Uray Sándor lelkész, az Arpádtéri templomban d. e. 10 órakor Márton Sándor s. lelkész, d. u. 2 órakor Kiss Andor s. lelkész, az Ispótyai templomban d. e. 10 órakor Mezei Béla s. lelkész, d. u. 2 órakor Kalmár Dániel s. lelkész, a homokkerti imaházban d. e. 10 órakor Kovács János vallástani-lelkész, a városi szegényházban d. e. 10 órakor Könyves Tóth Kálmán lelkész. Délután 2 órakor a nyilastelepi iskolában a menekültek számára urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész. Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben. A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelén vasárnap délután fél négy órakor bibliát magyaráz Makay Lajos diakonissza-intézeti lelkész. A kollégiumi oratóriumban délután öt órakor kátémagyarázatát folytatja Dr. Révész Imre lelkész.

— **A városi közgyűlés előkészítése.** A város jog- és pénzügyi bizottsága holnap, szombaton délután fél 4 órakor tartandó ülésén folytatja a legközelebbi közgyűlés tárgyait az előkészítést. Az ülés fontosabb tárgyai: Előterjesztés a világitási vállalatnál sürgős beruházásokra és forgótőkére szükséges tőkének függő kölcsön képpen való megszerzése iránt. A Helyi-vasúttal létrejött újabb megállapodás. A pénzkészletek gyümölcsöző kezelése. A világitási vállalat előterjesztése tisztviselőinek drágasági segélye tárgyában. Győr sz. kir. város átírata november 13-ának nemzeti gyásznapra avatása tárgyában. Tanácsi előterjesztés a nagytemplom meggyalázásának kézrekerítésére kiutalt 10,000 korona tárgyában. Védőligák szövetségének átírata március 15-ének nemzeti ünnepé emelése tárgyában. Nőgrád vármegye átírata Mackensennek felajánlandó diszkard tárgyában.

— **Csokoládék,** friss desszertek legnagyobb választékban. Csemegé-üzlet, Hungária kávéház mellett.

ternálva van.

A vádirat szerint Friedrich István résztvett 1918. október 31-én délelőtt 11 órakor az Astoriában tartott megbeszélésen, amikor a gyilkosság végrehajtásának elhalasztásáról tárgyaltak, majd ugyanezen a napon délután 4 órakor szintén megjelent az Astoriában, amikor a tettesek számára a részletes és tájékoztató szerepeket kiosztották, jelen volt, mikor a gyilkosok elindultak, sőt intézkedett, hogy a két auto az Astoria Magyar-utcai kapuja elé álljon elő. Friedrich Istvánnak ezirányú magatartása, ténykedése, kijelentése és rábeszélése képezi a vádirat szerint a felbujtás büncselekményét.

— **Esküvő.** Özv. Frank Salamonné és Deutsch Henrikné ez-uton hívják meg jó barátaikat és ismerőseiket Paula és Jenő gyermekeiknek folyó hó 20-án délután fél 3 órakor Ajtó-utca 26. szám alatt tartandó egybekelelti ünnepélyükre.

— **Postautalványok Svájc-ból Magyarországra.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A posta- és távirati igazgatóságától nyert értesítés szerint Svájc-ból Magyarországra postautalványok ismét küldhetők. A legnagyobb küldhető összeg egy utalványon 4000 magyar korona. Ellenkező irányba egyelőre még szünetel a forgalom.

— **A román trónörökös esküvője.** Bukarestből jelentik: Misu, a király személye körüli miniszter, Athénban befejezte a trónörökös házasságának előkészítését. Az esküvőt március 15-én tartják meg.

— **Ujra lesz közigazgatási tanfolyam Debrecenben.** Már a világháború előtt megszűnt a debreceni közigazgatási tanfolyam, amelynek végzett növendékeiből került ki a jegyzői karnak egy igen jelentékeny része. Most komoly kilátás van rá, hogy ez a fontos intézmény újra megkezdje működését Debrecenben. Pokoly Lajos miniszteri tanácsos a belügyminiszter képviseletében ma Debrecenbe érkezett, hogy a tanácsal a közigazgatási tanfolyam újból való felállításának feltételeiről tárgyaljon.

— **Nincs többé szolgálati kocsik.** A békeidők vasúti személyforgalma mellett, amikor egy-egy vonalon annyi vonat járt, hogy a zsufoltság jóformán elképzelhető sem volt, megelégedett a Máv. azzal, hogy szolgálati uton levő alkalmazottai számára egy ugynevezett szolgálati szakaszt biztosítson. Az utolsó két évben, amikor egymás hegyén-hátán szorongtak az utasok a kocsikban, a Máv. azzal tetézte a túlzottságot, hogy egy egész kocsit tartott fent szolgálati uton levő vasutasoknak, családtagjaiknak és azoknak, akik engedélyt tudtak szerezni a szolgálati kocsiban való kényelmes utazáshoz. Most a kereskedelmi miniszter beszüntette a szolgálati kocsikat azzal az érdekes indokolással, hogy most már van elég hely a személyvonatokon. Logikus az lett volna, ha addig, amíg nem volt hely, ne vegyenek el egész kocsit a fizető utasoktól, viszont, ha már van hely, gondoskodják a Máv. alkalmazottai kényelméről, de hát ne keressük a logikát, örüljünk, ha ezután nem kell majd hiába helyet keresnünk a vonaton.

— **A szerbek államosítják a rendőrséget és az adóhivatalt.** Szabadkáról írják: Már a múlt év nyarán felmerült a szerb kormánykörökben a rendőrség és az adóhivatal államosításának kérdése. Ujabbban a kormány egész komolyan óhajt foglalkozni ezzel az ügygel, igen fontosnak tartja a rendőrség államosítását, hogy a belső rend fentartásában minden pillanatban rendelkezessék vele. Viszont az adóbehajtást is feltétlenül biztosítani akarja a szerb kormány még arra az esetre is, ha egyes városok esetleg oppozícióba lépnek s megtagadják a kormányukárok végrehajtását.

— **A „Debreceni Vonósnégyes Társaság” általános óhajra** újabb bérletet nyit március 8-án (Baranyi János zongoraművész szólóközreműködésével), március 19-én (Füredi Samu gordonkaszólóestélye), április 9-én (Füredi Sándor hegedűszólóestélye) tartandó 3 hangversenyre. Az első négy hangverseny bérlői részére eddigi ülhelyeik fenntartanak s kéretnek bérletjegyeket Gárdos könyvkereskedésben kiváltani szíveskedjenek. Márc. 8-ra jegyek már kiválthatók.

— **Szabadkán egy volt Máv tanítónót ellenőrré neveztek ki.** Mióta a szabadkai üzletvezetőséget vasutigazgatósággá alakították át a megszálló szerbek, most történtek először kinevezések. Ezek a kinevezések részint az eltávozott, illetve kiutasított tisztviselők pótlása, részben a megüresedett állások betöltése végett váltak szükségessé. S bár a kinevezéseket még mindig a Máv. status szerint eszközölték, mégis egy nőt is kineveztek magas főtisztviselői állásra: Vaniss Zoltánné volt Máv. tanítónót ellenőrré neveztek ki.

— **A Magyar-Hollandi Biztosító Részvénytársaság,** mely egyike a legnagyobb és legnépszerűbb biztosító intézeteinknek és amelynek díjtételei rendkívüli olcsóságán kívül, szigorúan korrekt üzleti alapelvei közismertek, debreceni vezérügynökségével Weisz István urat bízta meg. A vezérügynökség irodája Piac-utca 28/a, szám alatt nyílt meg, ahol a felek mindennemű biztosítási ügyben kimerítő tájékoztatást és felvilágosítást nyerhetnek.

— **A luxusadó vitás pontjait.** A luxusadó némely kétségees értelmezésű pontjaira a szegedi kereskedelmi és iparkamara most fölterjesztésben hívja fel a miniszter figyelmét. A fölterjesztés szerint csak oly vállalatok minősíthetők luxushellyé, ahol a látogató közönség költséges életmódjából és a berendezés értékéből következtenni lehet a luxusjellegre. A pénzügyigazgatóság ezzel szemben minden cukrászdát luxusadónak minősített, olyan helyiségeket is, ahova csak kávéra, sőt főzelek feltöltésre jár az egyszerűbb közönség. Pusztán csak azért minősítette luxushelynek az ilyen kis üzleteket, mert ott esetleg egyes luxuscikkek is eladásra kerülnek. Ezen az alapon egy arcfestéket árusító vegyes kereskedést is luxuszületnek lehet minősíteni és az onnan kikerülő kenyeret is luxusadózás alá vonni. Az adórendelet a fogyasztó közönséget akarja megadóztatni és így érthetetlen, hogy a pénzügyigazgatóság határozata szerint a kereskedők egymásközi forgalmában is megadóztatják az árukat. A kamara az adórendelet vitás pontjainak sürgős rendeleti kiegészítését kéri.

— **Értesítés.** Miután az új lakásrendelet még nem jelent meg, a f. hó 20-án d. u. 4 órára hirdetett előadás elmarad. Nyukosz elnökség.

osítják adóhi-
k: Már
merült a
a rend-
llamosi-
n a kor-
hajt fog-
el, igen
őrség ál-
s rend
pillanat-
Viszont
enül biz-
ormány
ha egyes
óba lép-
a kor-
át.
nősné-
os dhajra
ius 8-án
aművész
március
ordonka-
(Füredi
ye) tar-
Az első
része
tartatnak
et Gárdos
kiváltani
a jegyek
olt Máv
vezettek
ízletveze-
gá alaki-
szerbek,
kinevezé-
k részint
iutasított
ésben a
betöltése
é. S bár
mindig a
közölték,
eztek ma-
: Vaniss
itástól el-
andi Biz-
ságs, mely
legnépsze-
inknek és
endkívüli
ruan kor-
zismertek,
kötségével
a meg. A
Piac-utca
meg, ahol
biztosítási
kozást és
lek.
pontja.
gees értel-
di kereske-
t fölterjesz-
zter figyel-
nt csak oly
uxushelye,
g költséző
dezés érté-
t a luxus-
tóság ezzel
zadt luxus-
helyisége-
a, sőt főze-
szerűbb kö-
ért minősí-
en kis üzle-
gyes luxus-
mek. Ezen
árusító ve-
xusüzletnek
nnan kike-
adózás alá
a fogyasztó
dóztatni és
ézenzügygaz-
t a keres-
almában is
A kamara
tjainak sür-
t kéri.
tán az új
em jelent
u. 4 órára
rad. Nyu-

**Tréfás adók a Felvidé-
ken.** A csehektől nyomorgatott
Felsőmagyarországon január el-
sején új adók léptek életbe. E
szerint fizetni kell tehát után
600 cseh koronát, 10 után 500,
kutyáért 50, tyukért 10, kakasért
10 s gyümölcsfa után 15 cseh
koronát. Marha eladásnál eladó
és vevő adója 50 korona, a mé-
szárosok a kimérésnél kilónként
1 koronát fizetnek. Minden utcai
ablak évi 20 korona adó alá
esik. A közellátás havonként és
fejenként 2 kiló kukoricadara.
Amikor kihirdették az erre vo-
natkozó rendeletet, a tótok nyu-
godtan és elszántan azt felelték:
nye playtime (nem fizetünk.) A
csehek egy másik mulatságos
rendelete az, hogy leszédtek a
régii házszámokat, ujakat osztot-
tak ki s minden új számért 50
koronát követeltek. A tótok erre
nyugodtan, de éppoly elszántan
azt felelték: nye playtime.

Papiros falevelből. A pa-
pirosiány nemcsak nálunk hat-
gátólag minden kulturális moz-
galomra, hanem az entente-állá-
mokban is érezhető. Franciaor-
szágban ez indította a mérnökö-
ket arra, hogy falevelből gyártan-
nak papirost. Az eljárás a követ-
kező: A falevelekből kiválasztják
az ereket, azután megmossák és
fehérítik. Ebben az állapotban a
falevelek már közvetlenül fel-
használhatók a papirgyártás cél-
jaira. A levelek elkülönített erei-
ből tüzelőszert, vagy állati takar-
mányt készítenek.

**Szaporodnak a csődök
Németországban.** A gazdasági
válság jeleit mutatja a német
csődstatisztika eredménye is. Né-
metországban január hónapban
192, 1920 decemberben 152 és no-
vemberben 147 csőd fordult elő.

Nagy vasuti katasztrófa.
Aradról jelentik: Kolozsvári ér-
tesülés szerint a brassó-bukaresti
gyorsvonat Botfalú közelében ka-
zanrohbanás következtében ki-
siklott. 20 ember meghalt, 60
megsebesült.

Kolozsvár lakossága. Ko-
lozsvárról jelentik: Az új nép-
számlálás adatai szerint Kolozs-
vár lakosainak száma 83.542,
amelyből 8300 katona.

**Nagyérdemű hölgyközönség szí-
ves tudomására hozzuk, hogy nőiszal-
ma és tagálkapok szakszerű átforma-
lását legújabb bécsi modellformákra,
festését legszebb divatszínekben febr-
uár 21-én kezdjük meg. Tekintettel
a szezon elején szokásos munkator-
lódásokra, kérjük tisztelt vevőinket,
hogy átformálni, festeni szánt szalma
és tagál női, valamint férfi girardi és
panamakalapokat felvételi irodánk-
ban, Piac-utca 9., mielőbb beadni szí-
veskedjenek, amennyiben a kalapok
elkészítése beadásuk sorrendjében
eszközöltetnek. Tisztelettel Kalap-
üzem, Piac utca 9.**

**A közalkalmazottak be-
szerzési csoportja** felhívja
azon tagjait, kiknek még 1920.
évi be nem váltott kedvezményes
élelmiszerszelvényeik van-
nak, hogy azokat folyó február
hó 25-éig okvetlenül váltsák be,
mert ez időn túl, a beszerzési
csoport folyamatban levő felszá-
molása miatt azok érvényesíthe-
tők nem lesznek.

A favágó balesete. A Nyir-
bátor melletti erdőből súlyos sé-
rülésekkel szállították be tegnap
a debreceni közkórházba Kupacz
János favágót. Kupacz favágás
közben járt szerencsétlenül. Egy
hatalmas tölgyfa estében maga-
val rántotta és a szerencsétlen
ember a jobbkezt és jobb lábát
több helyen eltörte. Külső sebeit
kivül valószínűleg belső sérüle-
seket is szenvedett. Allapota su-
lyos.

Dinamó gépeket, kapcsoló táblá-
t, villanyműszereket, mozgósínház
berendezéseket eladok, veszek, vagy
cserelek. Földvári Debreceni I. Elek-
trotechnikai gyár Széchenyi-u. 55-
Telefon: 168.

Elegáns tavaszi felöltők,
costümök, ruhák és blousok nagy
választékban megérkeztek raktárra
Frank Sándor céghez. Piac-utca 42.

Die Dame február 15-iki
száma megérkezett s kapható a
Hegedüs és Sándor irod. és nyomdai
rt. könyvkereskedésében, Piac-u. 34

**Téli női és leányka kabá-
tokat, ruhákat, blousokat** mélyen
leszállított árakban árusítja Frank
Sándor cég, Piac 42.

Brüll S. fogmütermé Piac-utca
72. (Deák Ferenc-utca sarok) szájpad-
lás nélküli műfogak, foghúzás, fogtö-
més, mérsékelt árak.

Frank Sándor cégnél Piac-u.
42. ruhaszövetek, selymek, selymek
különbféle minőségben, továbbá női
kész fehérművek, valamint meny-
asszonyi kelengyék legújabb kivitel-
ben.

Konfetti és serpentin
minden mennyiségben kapható
Hegedüs és Sándor irod. r-t.
papirkereskedésében.

Gazdászok figyeimébe! Ren-
geteg gazdasági szakkönyv érkezett
Kassáról Gárdos könyvesboltjába.

Elite, Wiener Mode Album
tavaszi számai megérkeztek a Hege-
düs és Sándor irodalmi és nyom-
dai r-t. könyvkereskedésébe. Piac-
utca 34.

**200.000-nél több mene-
kültről kell gondoskodni.
Minden fillér áldás. Vegye-
nek menekült-bélyeget!**

**Csonka Magyarország —
nem ország,
Egész Magyarország —
mennyország!**

SZINHÁZ.

**A Debreceni Vonósnegyes
Társaság** március 5-iki negye-
dik bérelti kamarazene-hangver-
senyét Beethoven emlékének szent-
teli. Előadásra kerülnek Beetho-
ven Es-dur zongoranégyese, B-dur
zongorahármasa és D-dur vo-
nóshármasa, a csodaszép Sere-
nade. A zongora szólamot —
mint vendég — Baranyi János
európai hírű zongoraművész ját-
sza. A mester, aki Dohnányi Ernő
legkiválóbb tanítványa volt, most
aratta fényes sikereit budapesti
hangversenyein. Bérelt- és napi-
jegyek Gárdos könyvkereskedés-
ben válthatók.

**Holnap reggel jelenik meg
a Színházi Híradó szenzációs
tartalommal, Budapest Ilonka,
Kardoss Géza és Rácz Ada ké-
peivel, Oláh Gábor, A férfi te-
mető szerzőjének műmellékleté-
vel, azonkívül nagyszerű kulissza-
hírekkel, a színház teljes heti
szinlapjával, több regényfolytatás
és érdekes intimításokat közöl.
A gyönyörű kiállítású lap bámu-
latosan olcsón, 5 koronáért az
összes elárulóknál, könyv- és
papirkereskedésekben, trafikok-
ban és rikkancsoknál kapható.**

A színházi irodák hírei:
Szombaton C) béreltben a *Her-
melines nő* megy.

A Csokonai-színház cukrászdája
és ruhátára egyúttesen bérbé ve-
hető. *Bővebbet az igazgatóság-
nál.*

Dráma az Alhambrában kaland-
dor-történet 4 felvonásban Nick Win-
ter és Mattyasovszky Ilona főszerep-
lésével az Apollóban.

Börharisnya, Cooper indiai re-
genye ma az Arany Bika moziban.

Szicíliai kastély (olasz verbosz.
szu) bűnügyi történet az Urániában.
Irredenta-film. Az irredenta-szob-
rok leleplezését Budapestben mutatja
be hétfőn az Apolló és Uránia.

A püspök atyafisága

— Regény. —
Irtá: IVÁNYI ÓDÓN. (188.)

Egy egész szabatos, részletes
programot dolgozott ki magá-
nak. Az éjjel már elmúlt s Kanut
még mindig asztalnál ült, hogy
újbol meg újbol revízió alá vegye
s latolgassa tervének minden
egyes részletét. Nem volt szabad
hibáznia. Egy tévedés, egy hely-
telen tétel megzavarhatná az
egész nagy tervét. Egy megté-
vedt, vagy egy szélhámos pénz-
ügyminiszter csinálhat hamis
budgetet: akkor legfőlebb a csa-
lódott ország vakarja a füle tö-
vét a zárszámadásoknál. Más
baj nem történik. De ha ő téved:
ő lakol, ha félre lép, nem tudni
hol áll meg? Tiszta munkát
akart.

Egyszerre csak, anélkül, hogy
szólította volna, belép az inasa.
Látszott a fickó képén, hogy a
míg virrasztó ura parancsait várta,
az előszobában elnyomta az
álom s hogy valami váratlanra
ébredt. Hüledező pofával, da-
dogva szól urához:

— Kegyelmes uram, Bacsó Fül-
löp ur inasa van itten.

— Mit akar?

— A kegyelmes urért szalaj-
tották ide.

— En érettem? Miért?

— Fülöp ur, azaz, hogy nem
ő, hanem Veron kisasszony, a ki
ott van most Fülöp urnál, hi-
vatja nagyméltóságodat.

Kanut azt hitte, hogy az inas
részeg s nem tudja, mit beszél.
Nem értett és nem hitt semmit
a hallott szavakból, de mégis
meg volt zavarodva Kanut. Ele-
sen nézett a fickó szeme közé.

— Magadnál vagy fiu?

— Igenis, kegyelmes ur. De,
esedezem, nem csoda, ha az emb-
bert az ilyen hír egy kicsit meg-
zavarja. Nem is tudom, mond-
tam-e már, hogy Fülöp urat meg-
lőtték az éjjel. Méltóztassék siet-
ni, mert a végét járja.

Fülöpöt meglőtték! . . . Kanu-
tot nem kötötte ugyan erősebb
érzés, még csak rokonszenvező
indulat sem a vakmerő, hideg,
zárkózott emberhez, de atyafia
volt mégis és szerencsétlenségé-
nek váratlanul betoppantó híre
megdöbbenette őt. Azt hitte, va-
lami véletlen baleset történt ro-
konával. A míg a fogatot előké-
szítették, Fülöp inasát fogta va-
laltóra.

Ettől azonban csak annyit tu-
dott meg, hogy urához, a ki be-
teg fölvet őrzte a szobát, késő
este fölment Veron s pár percze
rá Fülöp, fájós feje daczára, tá-
vozott hazulról. A kisasszony pe-
dig ott maradt, hogy visszavárja.
Fülöpöt éjjel után hordágyon
hozták vissza eszméletlen álla-
potban, véresen, meglöve. Mikor
a sebet a két doktor újra be-
kötözte, a sebesült magához tért
és beszélt a kisasszonnyal. Ek-
kor az egyik ur, ki együtt jött
az orvosokkal, elsieltett, hogy
közjegyzőt hozzon . . .

XXXVI.

A miniszter úgy találta roko-
nát, a hogy legutoljára látta őt.
abban a kabátban, ugyanazon
egykedvűségben és azzal a fáradt,
mozdulatlan, kiélt arccal. Nem
látszott meg rajta, hogy az ő me-
leg vére piroslik a mosdóedény-
ben, a mit akkor vittek ki, mi-

kor Kanut belépett. Egyenesen
ült a nagy karosszékben, két
keze unatkozva babrált a nagy
peluche-takaró bolyhában, a mely
a sebesültet derékig eltakarta.

Eszre sem vette, hogy Kanut
belépett. Behunyt szemmel hall-
gatta a kerületi közjegyzőt, a ki
hangosan olvasott egy fogalmaz-
ványt, a mit az imént irt s a mi-
ben egy nyilatkozat hiteles volt-
tát igazolta aláírásával és pecsét-
jével.

Kanut megállt az ajtóban, amíg
a közjegyző elkészült az olvasás-
sal. Wollner, a két orvos és egy
idegen ur hallgatva, csoportban
álltak Fülöp közelében. Az egyik
orvos munkac közben levetett
kézeloit gombolta, a másik folyto-
nos éber figyelemmel nézett rá
Fülöpre, hogy el ne szalassza az
érdekes esetet egy mozzanatot
sem. Veron, ki sápadtabb volt,
mint maga a sebesült, egy asz-
talhoz támaszkodott. Meg kellett
fogódznia, hogy össze ne roskad-
jon. A napok óta tartó testi, lelki
izgalmak annyira megtörték, hogy
alig bírta elviselni az utolsó fel-
indulást, amit akkor érzett, mi-
kor maga előtt látta a hordágyat
és azon, véresen, Fülöpöt. A meg-
lőtt ember láttára megrendült, de
még mindig volt annyi ereje,
hogy az első ápolást, az első
gyógyszert, ami utolsó is volt, ő
nyujtsa a sebesültnek. Ereje most
már fogyóban volt. Kanut be-
léptekor nagy erőfeszítést tett,
hogy összeszedje magát.

A közjegyző készen volt az ol-
vasással. Fülöp felnyitotta sze-
meit s meglátva Kanutot, intett
neki, hogy lépjen közelebb. A
környezet kitalálta, hogy a sebe-
sült egyedül kíván maradni Kan-
nuttal; átmentek mindnyájan a
szomszéd szobába. Veron is meg-
indult, de Fülöp utána szólott:

— Kérem, maradjon itt. . . . Egy
ügyem van még rendezetlen,
önöknek, kettőjüknek kell segí-
teniök, hogy elintézzem ezt is.
Jöjjenek közelebb. Üljenek le, ké-
rem. Ha így jobbról, balról álla-
nak mellettem; melodramai cso-
portot képezünk. Egész életem-
ben óvatosan kerültem mindent,
mi melodramai; most sem aka-
rok ilyen szcena középpontja
lenni.

Azaz — hogy nem ezt akar-
tam mondani. Nem rólam, ha-
nem önről van szó. Azt a so-
kat, amit mondani szeretnék:
találják ki abból a kevésből,
amit elmondhatok. Ugy érzem,
mintha eszméletem minden pil-
lanatban újra itt akarna hagyni.
Most még világos a fejem s sza-
vaimnak van értelmük. Ha ész-
reveszük, hogy zavarossá válik a
beszédem, szólítsák az idegest.
Folyt. köv.

Könyvtárakat
és egyes műveket is
legmagasabb áron
vásárol

Aczél Henrik
modern antiquáriuma
Első Takarékpalača.

Kivánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

Minden menekült-bélyeg
amelyet megveszel egy
könyveppet szárit fel.

„ELEKTRA“
elektrotechnikai vállalat.
Cégtulajdonos: Gold Sándor
Debreczen, Hatvan-u. 2. I. em.
Mindenemű villamos szerelések és javítások azonnal legelőnyösebben eszközöltnék. Különböző izzólámpák raktáron.

ALMA szép, válogatott fűszer- és csemegáruk legelőnyösebben beszerezhetőek
Kiss Jenő fűszer- és csemegéüzletében
Deák Ferencz-utca 14. szám
Ipar- és Kereskedelmi kamara.

Szabadalmazott
Bélyegzők
megrendelhetők kizárólag
Bethlen-u. 27. sz.

Modern, villanyerőre berendezett
kocsigyáramban
a legkényesebb izléseket is módomban van kielégíteni. Új kocsikból állandó raktár. Megrendeléseket elfogadok. Ócskákat becsélek és veszek. Javításokat elvállalok.
NEULÄNDER kocsigyára
Debreczen, Erzsébet-u. 28.

Jó menetelű mosoda
üzlethelyiséggel és mellékhelyiséggel közbejött körülmények miatt azonnal átadó.
Cím: Király-u. 5. Gyógykezelési Iroda.

Saját termésű
fajborokat
nagyban és kicsinyben a legelőnyösebb napi árban árusítanak
Friedländer Testvérek
hornagykereskedők
Széchenyi u. 29. Telefon 10-34.

Most jelent meg
Drasche Lázár Alfrédtól
CICISBEO
Regény. Ára felárral 78 kor.
Kapható:
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Tisza István emlékezete.
Tisza István. Élet és jellemrajza. Szász Károlytól K 20.70
Tisza István — Károlyi Mihály két arckép. Irta Herczeg Ferencz K 6.90
Gróf Tisza István emlékezete. Irta Balogh Jenő K 23.—
Tisza István a Kisfaludy társaságban tartott előadásról K 18.40
Kaphatók: **Hegedüs és Sándor** irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

Szt. Pál-Gyógyintézet
Debreczen, ref. Egyházpalota.
Rendelés egész nap.
Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, rheumások, bőrbajosok, nemibetegségek s minden más chronikus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezővel felszerelt intézet.

Könyvujdonosságok:
SZABÓ DEZSŐ: K f
Elsodort falu. 2 kötet 103.50
— Csodálatos élet 2 kötet 150.—
— Tanulmányok és jegyzetek 46.—
SZEKFI:
Három nemzedék. Egy hatyaltó kor története 103.40
TORMAY CECIL:
Bujdosó könyv. Feljegyzések 1948—1919-ből 92.—
BENEDEK ELEK:
Édes anyaföldem! Egy nép s egy ember története. 2 kötet 184.—
LAKATOS LÁSZLÓ:
Mély huron 41.40
BABITS:
Nyugalanság völgye 52.—
NADAI:
Az inarművészet Magyarországon. Kölve 138.—
BÁRSONY:
Magyar élet (elbeszélések) 75.—
SZEDERKÉNYI:
Sorsok ha találkoznak 62.—
Kaphatók:

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében

Gyermek ruhák
egészen 14 éves korig nagy választékban készen és mérték utáni megrendelésre, babi kelenyék, gyermekruházati cikkek, szalagok stb. mérsékelt árban kaphatók
a Gyermek divatházban
Debreczen, Simonffy-utca 2.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1:50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20—, minden további szó K 2—
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.
Aranvat, ezüstöt, briliánsokat
napi árban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67.

Jókat
összes műveit 100 kötetben megvételre keres
Acél antiquariuma, Piac-utca 24.

Ólmat.
ólmosöveket, ólmedálnveket és más ólomból készült ócska tárgyakat magas áron veszünk. —
Cím a kiadóhivatalban.

Élvező
naponta friss hármely mennyiségben. Vidéki kereskedőknek rendszeres szállításnál kedvezményes árban állandóan kapható Rosenthal Sándornál, Csapó-utca 19.

Női
új hálókabátok, plüs asztalterítő, vaságy gyermeknek eladók. Iparkamara II. 7.

Fűrógép
teljesen jókarban, önszapolós eladó. Simonffy-utca 19.
Csapó-utca 67.
Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

Hajcsatt-,
fésű- és hajtűjavítást vállal az **Első Debreczeni Hajcsattjavító műhely**
Kossuth-utca 28.

Varrógép
használt, jókarban levő eladó. Megtekinthető Méliusz-tér 5. sz. alatt.
Villanytűző
eladó. Cím a kiadóban

Gyönyörű gyermek ruházati cikkek
dr. Hegedüs
gyermekdivatházában
SIMONFFY-UTCA 2.

Eladó
egy szép, nagy ebéldivány. Veres-utca 4.

Hangverseny gramofon teljesen új állapotban 41 legújabb kitűnően összeválogatott 2 oldalas lemezzel alkalmi áron eladó. Aczél könyvkereskedésben.

Tiszta egész ives makulatura
(ujszágnapir) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

KERESLET.
Aranyat, mindenféle ezüstöt, briliántot, gyöngyöt vesz Steiner Mihály. Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Kézimunkában jártas leányok felvételnék. Piac-utca 77. szám. Kézimunkaüzletben.

Egy engross fűszerszakmában jártas segédet, valamint egy kifutó leányt azonnalra felveszünk Friedmann és Asztalos fűszernagykereskedőknél Széchenyi-utca 6.

Apolónó
éjjel-nappali betegápolást vállal. Homok-utca 4. szám, ajtó 3.

Könyvkötő tanuló és egy tanuló leány a Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkötészetébe fizetéssel felvétetik. Piac-u. 49.

VEGYES.
Fehérneműt, gyermekruhát, harisnyafejelést jutányosan készítenek. Fél munkák készítését és tanítását vállalom. Csapó-utca 35. udvarban jobbra.

Harisnyafejelés
3 párból 2 párt, ugyszintén trikóból harisnyát olcsón, pontosan készítenek. Kossuth-utca 58.

Izr.
gyermek tanítását vállalom. Tanító elemi, felsőbb osztályokat, chimes, rasit, gemorit. Cím a kiadóban.

Balázs Andor fuvarozási vállalata
Piac-utca 64. sz.
Telefon 143.
Személy- és árufuvarozás helyben és vidékre.

Cimre
ügynöki „Kristály“ legszébben és leggyorsabban mos, fest és tisztít helyben. Batthyány-utca 13. szám.

Ügyvédi irodában jártas joghallgató alkalmazást nyerhet, gépirásban jártasok előnyben. Cím a kiadóhivatalban.

Német nyelv oktatást elvállalok. Cím a kiadóhivatalban.

Sz ppanfőzést elvállalok házaknál és vendéglőkben, Vendég-u. 72.

Kifutó fiu
jó fizetéssel felvétetik a **Debreczeni Független Újság** kiadóhivatalában
Piac-u. 49.

Elveszett
a Pesti-utcától a Mester-és Fűvészert-utcaig és a Degenfeld-téren át a Csokonai-színházig egy ezüst női nyaklánc, melyen egy kis tükör medaillon volt »Terka« néven. A megtaláló a láncot megtarthatja, csak a medaillont, mely kedves emléktárgy vigye el Grösz, Kishegyesi-ut 3. alá, hol jutalomban részesül.

Magyar gyors- és vitatárs tanítását elvállalom. Cím a kiadóhivatalban.

Magyar Naptár
és
Bugyi Naptár
az 1921-ik évre
kötő tartalommal megjelent
Ára K 34-50
Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében és minden könyv- és papirkereskedésben.

Akác és tölgyhasábfa
tölgydorongfa, aprított akác és tölgyfa valamint vágott tuskófa kapható napi árban
„TURUL“ fakitermelő és értékesítő vállalat
Iroda Szent-Anna-utca 29. sz.
TELEFON 178. SZ.
Fatelepe: Ujvárosi-ut 5/c. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDÜS LORÁNT.
Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.